

Zařazení učiva balneologie do vzdělávacích programů vybraných oborů Středních zdravotnických škol, Vyšších odborných škol zdravotnických, Vysokých škol a ve specializačním vzdělávání.

Ministerstvo zdravotnictví v návaznosti na doporučení Výboru pro zdravotnictví a sociální politiku Parlamentu ČR ze dne 23. 1. 2013 na podporu Českého léčebného lázeňství a po vzájemné dohodě s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy požádalo Střední zdravotnické školy, Vyšší odborné školy zdravotnické, Vysoké školy a instituce pro specializační vzdělávání, aby s účinností od 1. září 2015 zařadily do vzdělávacích/studijních programů některých oborů základy balneologie, a to v minimálním rozsahu 3 a 5 hodin podle typu školy.

Pro jednotlivé školy doporučují obě ministerstva zařadit jako minimum následující učivo:

1. Střední zdravotnické školy

Rozsah výuky: Minimálně 3 hodiny celkem.

Obory vzdělání: Zdravotnický asistent, Nutriční asistent.

Cíle výuky základů balneologie:

Cílem výuky je seznámit žáky se základními informacemi o balneologii. Žáci se budou orientovat v přírodních léčivých zdrojích (PLZ) a získají základní vědomosti o vlivu lázeňských procedur na lidské tělo při aplikaci zevní nebo vnitřní. Pochopí vazby mezi balneologií, rehabilitací a fyzikální medicínou, seznámí se s obecnými indikacemi a kontraindikacemi balneologie. Získají přehled o současném postavení balneologické léčby v ČR, o účincích PLZ v našich tradičně proslulých lázních ČR a o legislativních podmínkách poskytování lázeňské léčby.

Doporučené učivo:

- Definice oboru Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM), definice balneologie, její význam v následné léčebně rehabilitační péči. Rozdělení přírodních léčivých zdrojů (PLZ). Zevní a vnitřní užití PLZ. Stručné informace o všeobecných a nejznámějších specifických účincích PLZ na lidský organizmus. Obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby.
- Přírodní minerální vody (PMV): charakteristika PMV uhličitě, sírné, jódové a radonové, jejich typické indikace, místa výskytu v ČR.
- Stručné údaje o léčbě zřidelním plynem (oxid uhličitý), o peloidoterapii (rašelina, slatina a slatinná zemina) a klimatoterapii. Tradiční nejznámější způsoby aplikace, typické

indikace, místa výskytu v ČR. Platná legislativa - Indikační seznam pro lázeňskou léčbu dospělých, dětí a dorostu, úhrada balneologické léčby zdravotními pojišťovnami formou komplexní a příspěvkové léčby. Význam balneologické léčby v ČR a ve světě.

2. Vyšší odborné školy zdravotnické

Rozsah výuky: Minimálně 5 hodin celkem.

Obory vzdělání: Diplomovaná všeobecná sestra, Diplomovaný nutriční terapeut.

Cíle výuky základů balneologie:

Studenti se seznámí s definicí oboru Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM) a s definicí balneologie jako integrální součástí oboru RFM. Budou se orientovat v rozdělení přírodních léčivých zdrojů (PLZ) a v jejich typických klinických účincích, získají základní informace o zevním a vnitřním užití PLZ, znalosti o obecných indikacích a kontraindikacích užití přírodních minerálních vod (PMV), zřidelního plynu oxidu uhličitého, peloidů (rašeliny, slatiny, slatinné zeminy) a o klimatických podmínkách příznivých pro léčení. Získají přehled o místech výskytu PLZ v ČR. Osvojí si základní informace o současné platné legislativě - Indikačním seznamu pro následnou léčebně rehabilitační lázeňskou léčbu a o úhradách zdravotními pojišťovnami (léčba komplexní, příspěvková). Dále se seznámí s definicí fitness a wellness jako stylu života ve srovnání s balneologickou léčbou a obdrží informace o medicalwellness. Získají přehled o významu a současném postavení balneologické léčby v ČR.

Doporučené učivo:

- Definice oboru Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM), definice balneologie, její význam v integraci do následné léčebně rehabilitační péče. Rozdělení přírodních léčivých zdrojů (PLZ). Zevní a vnitřní užití PLZ. Stručné informace o všeobecných a specifických účincích PLZ na lidský organizmus. Obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby.
- Stručná charakteristika přírodních minerálních vod (PMV). Typické procedury s PMV: koupele, pitné kúry, inhalace, speciální procedury. Přírodní minerální vody uhličitě, sírné, jódové a radonové (PMV), jejich typické indikace dle klinických účinků, místa výskytu v ČR. Stručné informace o léčení dalšími PMV u nemocí v gastroenterologii a nefrologii.
- Stručné údaje o balneologické léčbě pomocí zřidelního plynu (oxid uhličitý), místa výskytu, způsoby aplikace, typické indikace, kontraindikace. Stručná charakteristika peloidů, rozdělení na humolity a bahna, rozdělení humolitů na rašeliny, slatiny a slatinné zeminy, jejich nejznámější tradiční způsoby aplikace rašeliny, místa výskytu v ČR, typické indikace, kontraindikace.

- Klimatické podmínky příznivé k léčení, specifické procedury klimatoterapie. Místa výskytu klimatických lázní, porovnání s neznámějšími světovými klimatickými lázněmi. Indikace a kontraindikace klimatoterapie. Informace o balneologické léčbě kožních chorob, psychiatrických indikací, nemocí a stavů z oboru gynekologie a specifika balneologické léčby v pediatrii.
- Legislativní rámec poskytování následné léčebně rehabilitační lázeňské péče, definice komplexní a příspěvkové lázeňské léčby. Vyhláška MZČR č. 267/2012 Sb. - Indikační seznam následné léčebně rehabilitační lázeňské léčby pro dospělé, děti a dorost.
- Úloha lázní v sekundární event., v terciární prevenci. Definice pojmu wellness, medicalwellness, definice fitness a jejich možná provázanost s využitím přírodních léčivých zdrojů. Definice potravinových doplňků - minerálních stolních vod.

3. Vysoké školy, Specializační vzdělávání

Rozsah výuky: Minimálně 5 hodin celkem.

Obory vzdělání: Všeobecná sestra, Porodní asistentka, Nutriční terapeut, Zdravotně sociální pracovník, Ergoterapeut, Fyzioterapeut, Asistent ochrany a podpory veřejného zdraví, Odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví, Lékař.
Specializační vzdělávání k výkonu povolání Psycholog ve zdravotnictví, Klinický logoped.

Cíle výuky základů balneologie:

Studenti se seznámí s definicí oboru Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM) a s definicí balneologie jako integrální součástí oboru RFM. Budou se orientovat v rozdělení přírodních léčivých zdrojů (PLZ) a v jejich typických klinických účincích, získají základní informace o zevním a vnitřním užití PLZ, znalosti o obecných indikacích a kontraindikacích užití přírodních minerálních vod (PMV), zřidelného plynu oxidu uhličitého, peloidů (rašeliny, slatiny, slatinné zeminy) a o klimatických podmínkách příznivých pro léčení. Získají přehled o místech výskytu PLZ v ČR. Osvojí si základní informace o současné platné legislativě - Indikačním seznamu pro následnou léčebně rehabilitační lázeňskou léčbu a o úhradách zdravotními pojišťovnami (léčba komplexní, příspěvková). Dále se seznámí s definicí fitness a wellness jako stylu života ve srovnání s balneologickou léčbou a obdrží informace o medicalwellness. Získají přehled o významu a současném postavení balneologické léčby v ČR.

Doporučené učivo:

- Definice oboru Rehabilitační a fyzikální medicína (RFM), definice balneologie, její význam v integraci do následné léčebně rehabilitační péče. Rozdělení přírodních léčivých zdrojů (PLZ). Zevní a vnitřní užití PLZ. Stručné informace o všeobecných a specifických účincích PLZ na lidský organizmus. Obecné indikace a kontraindikace balneologické léčby.
- Stručná charakteristika přírodních minerálních vod (PMV). Typické procedury s PMV: koupele, pitné kúry, inhalace, speciální procedury. Přírodní minerální vody uhličitě, sirné, jódové a radonové (PMV), jejich typické indikace dle klinických účinků, místa výskytu v ČR. Stručné informace o léčení dalšími PMV u nemocí v gastroenterologii a nefrologii.
- Stručné údaje o balneologické léčbě pomocí zřidelného plynu (oxid uhličitý), místa výskytu, způsoby aplikace, typické indikace, kontraindikace. Stručná charakteristika peloidů, rozdělení na humolity a bahna, rozdělení humolitů na rašeliny, slatiny a slatinné zeminy, jejich nejznámější tradiční způsoby aplikace rašeliny, místa výskytu v ČR, typické indikace, kontraindikace.
- Klimatické podmínky příznivé k léčení, specifické procedury klimatoterapie. Místa výskytu klimatických lázní, porovnání s nejznámějšími světovými klimatickými lázněmi. Indikace a kontraindikace klimatoterapie. Informace o balneologické léčbě kožních chorob, psychiatrických indikací, nemocí a stavů z oboru gynekologie a specifika balneologické léčby v pediatrii.
- Legislativní rámec poskytování následné léčebně rehabilitační lázeňské péče, definice komplexní a příspěvkové lázeňské léčby. Vyhláška MZČR č. 267/2012 Sb. - Indikační seznam následné léčebně rehabilitační lázeňské léčby pro dospělé, děti a dorost.
- Úloha lázní v sekundární event., v terciární prevenci. Definice pojmu wellness, medicalwellness, definice fitness a jejich možná provázanost s využitím přírodních léčivých zdrojů. Definice potravinových doplňků - minerálních stolních vod.